

Módszertani tanácsok a sikeres origami tanításhoz

I. Előkészületek, körülmények

A tanítás előtt nézd meg azt a helyet, ahol tanítani fogsz!

1. A terem ajtaján kiírás legyen: ki, mikor és milyen modellt tanít! Így biztosan megtalálnak!
2. Nézd meg az asztalok és székek elhelyezését! A székek kör alakú elrendezése nem jó, mert a tanítás során zavaró lesz! A szemben ülőknek a hajtogatás irányok nem fognak egyezni!
3. A természetes fény baloldaltól jöjjön, mert általában a jobb kezesek vannak többségben! /Ha jobbról esik a fény, akkor saját magának árnyékot vet a papírra!/
4. A mesterséges világítás legyen megfelelő, a nap ne süssön a hajtogatók szemébe. Nézd meg az ablakokat, kell-e sötétíteni?
5. A tanítandó modelled helyezd el a szemléltető asztalon az „órarendbe” a találkozó megnyitására, hogy mindenki jól láthassa! Ez az ingyen reklám helye!
6. A tanítási anyagot, a modellt a terem elején, a központba helyezd el az óra előtt eredeti méretben, esetleg felnagyítva még jobb - így mindenki látni fogja miről lesz szó! Vedd a termet birtokba, készülj fel az órára!
7. A tanításodhoz szükséges hajtogatások elnevezéseit tanuld meg magyarul, nemzetközi találkozóra angolul, hogy pontosan tudd megnevezni!
8. A tanárnak saját hajtogatás leírása legyen, amiből meg tudja nézni, ha elakad, hol következik a hajtogatás!
9. A tanításhoz szükséges eszközöket a szervezőknek jelezd időben és ellenőrizd az órád előtt, hogy megkaptál-e mindent! Pl. táblára is szükséged lehet, hogy kirakd a hajtogatás leírást!
10. Tanítás előtt próbáld ki az elektromos eszközöket, ha szükséged lesz: pl. írásvetítőre, vagy kivetítőre vagy számítógépre.... Győződj meg róla, hogy megfelelően működik-e? Ne a tanításkor derüljön ki, hogy nem jó...
11. Film vagy zene bemutatására állítsd be a gépet a megfelelő kezdésre, ha betervezted a tanításodba! Csak 1 kattintás és indulhat a kívánt segédlet!
12. Ellenőrizd és rakd ki a tanításhoz való papírokat, eszközöket! Legyen megfelelő mennyiségű papír és eszköz, ha kell olló, ragasztó, vonalzó, ceruza, íróeszköz, papírsimító, fogpiszkáló, csipesz stb. a hajtogatóknak!
13. Legyen sötét színű filctollad, amivel messziről is jól látható módon be tudsz jelölni egy fontos helyet a hajtogatáson, ha elakad a csoport, ha nem értik a következő lépést!
14. Fogadd tiszta, rendezett körülményekkel a csoportot, akkor jól indul a közös munka!
Szemetes legyen a helyiségben!
15. Tiszta termet adj át a következőknek!

II. Tanítás

Megéri a fáradságot a hosszú előkészület, nem lesz fennakadás, zaj, hanem sok, gyors és sikeres modell elégedett tanítványokkal! Azt is megemlíthetem, hogy a tanításodon résztvevők elviszik a jó hírt, hogy milyen jó volt Veled együtt hajtogatni! Számolj azzal is, hogy a foglalkozáson lesznek kezdők-haladók, idősebbek-fiatalabbak és a felfogó képességünk nem egyforma! Várni kell a továbbhaladásra, hogy mindenki elkészülhessen!

1. Ülésrend: Veled szemben, előtted helyezkedjenek el a hajtogatók, senki ne legyen a hátad mögött!

2. Szemléltetés:

A tanítandó kész modell legyen a helyszínen a terem elejében, jól látható módon, eredeti méretben, esetleg felnagyítva!

Hajtogatás leírás: A saját modelled hajtogatás leírását elhelyezheted hagyományos táblán, bemutathatod korszerű kivetítővel, vagy fénymásolt papíron minden résztvevőnek a kezébe adhatod. A hajtogatás leírásodban használj nemzetközi origamis jeleket!

III. Közös hajtogatás:

A tanár magyarázata:

1. Beszélj tagoltan, érthetően, közepes beszéd tempóval!
2. Kérdezd meg, hogy van-e a hajtogatók között látás-, vagy hallássérült! Adj meg nekik minden segítséget!
3. A foglalkozás elején add közre a modelled, had lássák és tapintsák meg, segít az elkészítésnél!
4. Figyelj a gyerekekre, idősekre, ne hajtogass gyorsan, hanem kimért mozdulatokkal! Neked már jól ismert a hajtogatás menete, de a többiek most készítik először!
5. Ha látod, hogy nem érthető a magyarázatod, próbáld meg másféle módon újból elmagyarázni! Egy nehezebb hajtást mutass meg többször!
6. A magyarázat legyen érdekes, a természetből – az állatok mozgásából vagy a geometriából vett egyszerű hasonlatokból jól megjegyzik a „diákok a tananyagot”!

Hajtogatás menete:

1. A tanár olyan méretű papíron mutassa a hajtásokat, hogy az a terem végében is látható legyen! A/4-es, előre elkészített papírokon mutasd be a lépéseket!
2. A terem első felében állj, a hagyományos iskolai elrendezésben mutasd a hajtogatást!
3. Többször járj körbe a teremben, győződj meg róla, hogy tudnak-e követni és térj vissza előre a tanítás folytatásához!
4. A jobbkezes a balkezesnek úgy tud segíteni egy nagyobb kezűességet igénylő hajtogatásnál, ha egymással szemben ülnek és a hajtogatást mindenki magának készíti. Így a tükörképet látja a balkezes, ami alapján jól meg tudja hajtani a modellt!
5. A balkezeseket kérd meg, hogy üljenek egy csoportba! Ők egymásnak jobban tudnak segíteni!
6. A jelenlévők a leírásokat vagy lefényképezhetik vagy kapjanak fénymásolatot, hogy otthon ők is taníthassák.
7. A gyakorlott hajtogatók a szemléletes leírásból egyedül hamarabb elkészítik a hajtogatást, mint a csoport kezdő tagjai a magyarázat után, így kevesebb embernek kell magyarázni és gyorsabban elkészülünk.
8. A mintás papíron nem látszik jól a hajtásvonal, ezért fehér papírra feketével rajzoljuk a hajtásvonalakat! Lehet a különböző lépéseket más-más színnel jelölni, de legyen vastag a vonal és telt színű. (Citromsárga, világos kék ... nem jól látszik!)

Teatasak hajtogatás

A teatasak modellhez és a hajtogatáshoz világos színű papírt válasszunk, hogy mindenki számára jól látható legyen a hajtásjelölés!

Főleg a gyerekek ugyanazt a modellt szeretnék elkészíteni, mint amit látnak, ezért olyan teatasakot válassz, amiből lesz elegendő mindenkinek!

Legyen nagy méretű, világos mintás papírod, amin messziről is látják a hajtogatást, a teatasak kicsi, 4,5 x 4,5 vagy 4,5 x 8 cm, ezért nem látják a távolabb ülők!

Ha a teatasak hajtogatás leírás eredeti teatasakokkal készül, akkor a tasakokon található formák, színek, minták, betűk alapján a kezdők is elkészítik a modellt ! Ha még a nemzetközi jeleket is feltünteted a hajtogatás leíráson, akkor garantált a siker!

Az elkészítés menete és trükkjei:

- A teatasakokról vágjuk le a felesleges részeket!
- A modellhez szükséges, megfelelő méretű és számú papírdarabot számoljuk ki az asztalra!
- A tasakokat rakjuk egymás mellé, sorban ugyanazon mintával, ugyanabban az irányban álljanak, mert ellenkezőleg hiba lesz a mintában!
- Több egyforma darabból álló modellnél bemutatom az első hajtogatást és sorozatban meghajtjuk ugyanezt minden darab papíron.
- Ugyanarra az oldalra forgassuk a tasakokat minden alkotórésznél!
- Addig folytatjuk a sorozatok hajtását, amíg el nem készülünk a modellel!
- Általában szimmetrikus modulokból állnak a teatasak hajtások, így nem egy modult készítünk el először, hanem lépésenként egyszerre készül el a szükséges 6-8... db.
- Haladjunk vízszintesen a hajtogatással balról jobbra, vagy körben az óramutató járását követve, a japán és arab irány ettől eltér!
- Csak akkor lesz a modell minden egyes alkotórésze = modulja egyforma, ha sorozatban ugyanabban az irányban hajtogatunk! A sorozattal jobban megtanuljuk az adott modell hajtását.
- Az összeillesztést ragasztó nélkül próbáljuk ki először az asztalon, ekkor már kiderül, van-e hajtogatási hiba!
- Ragasztó rudat=stiftet használjunk a teatasak ragasztásához, a kisebb felülethez kisebb súlyú és átmérőjű ragasztót, ami jobban odafér a kis tasakhoz. A nagyobb felület bekenésére pedig a súlyosabbat és szélesebbet.
- A ragasztás első néhány másodpercében még igazíthatunk, húzhatjuk széjjel vagy nyomhatjuk összebb a modellt, de később már szakad a papír.
- Fogpiszkáló segít a nehezen elérhető részek összeragasztásánál, vagy ha nem került ragasztó a megfelelő helyre, akkor a fogpiszkálóval utólag bekenem.
- A térbeli origami virágoknál, csillagoknál vagy forgóknál csak az alsó részt ragasztom egy kicsit, hogy megálljon a papíron.
- Csipesszel kiemelhetjük a modell közepét, ami mozogni fog vagy leragaszthatjuk, de akkor figyelni kell a tárolására-szállítására, mert összenyomódik.
- Használj dobozt a térbeli modellek tárolására, így biztosan sértetlen marad!